

O izvirniku sodim, da ga je Pucher sam risal. Pucher je bil na Bledu kapelan od 1846. do 1853. l. in je risal razne stvari, ki so mu tukaj ugajale. Skoro gotovo sta bila prijatelja z Riharjem, ker je tudi Pucher jako ljubil glasbo. Zato ga je pač narisal tako mično. Pozneje pa, ko je bil kapelan v Cerkljah, fotografiral je svojo sliko.

G. Iv. Kačar nam je sporočil, da je dobil podobo od svojega župnika Franciška Riharja, ki je dne 15. julija 1888 umrl v Planini, in sicer v neki knjižici, ki jo je prejel za spomin. Ker je bil ta Rihar v sorodu s skladateljem, ne čudimo se, zakaj jo je hranil v svoji molitveni knjižici. — «Dolina Bele Vode v Tatrach» (str. 113). To sliko popisujemo že drugodi. Zanimiva je tudi nasledna slika na str. 121, ki nam kaže popolnoma po istini pagodo (to je tempelj buddhovske vere) na otoku Ceylonu. Todi je nedavno potoval naš nadvojvoda Francišek Ferdinand. — Egiptovskega podkralja mati (str. 129). V Egiptu mi je zatrnil kupec, kjer sem kupil izvirno sliko, da kaže ženo podkraljevo, pravo in prvo soprogo Tefvikovo, očeta Abbasovega. Jaz je nisem videl, torej ne morem biti za poroka, ali je res, ali ni. A jako verjetno se mi zdi, da me kupec ni prevaril, ker je prav tako prodajal tudi sliko podkraljevo. Kajpada je bila taka sedanjega podkralja mati tedaj, ko je bila mlada. Čitatelji vidijo tu ono željo, da bi pokazala razkriti obraz, a brani ji njena vera. Torej le na pol, da se ustreže nekoliko Mohamedovi veri in ženski ničemernosti.

† Josip Marn.

Kar je že v poslednji številki napovedoval naš gosp. sotrudnik, to se je zgodilo: prof. in kanonik Marn je umrl dne 27. pros. ob pol desetih dop. Ker je bila številka 2. že dotiskana, tedaj nismo mogli v njej tega omenjati. Stolni kapitelj ljubljanski in naša «Matica» sta izdala mrtvaške liste. Mnogo ljudij je prihajalo kropit mrliča. Pogreb je bil v nedeljo, dne 29. pros. ob pol petih, veličasten, dasi je bilo vreme neugodno. Naša «Matica» se ga je udeležila z odborom, «Hrvatska Matica» in «družba sv. Jeronima» po zastopnikih. Blagoslovil je truplo mil. knezoškof, na pokopališče spremil g. stolni prošt dr. Klofutar, bogoslovci pa so mu pred stanovanjem, v stolnici in ob grobu ganljivo zapeli odhodnico. Po končanem obredu mu je govoril gospod prof. Levec kratko nagrobnico, slaveč ga kot vzgojitelja in književnika. — Pokojnik je poslednja leta večkrat bolehal. Odkar so ga dne 4. vinotoka m. l. poslavlili z viteškim križem Franc-Jožefovim, ni bil več zdrav. Lotila se ga je vodenica in tudi spravila pod zemljo. Koncem šolskega leta 1891/92. je bil stopil v pokoj po 35 letnem delovanju na tukajšnji višji gimnaziji, kjer je učil poprej krščanski nauk v prvih štirih, in slovenščino v višjih razredih; poslednji čas je učil samo veronauk. — S temi vrsticami dopolnjujemo življenjepis pokojnikov, ki ga je objavil naš list 1. 1891. v 3. in 4. številki. Pokojniku kličemo: Naj v miru počiva! Dr. Fr. L.

Ivan Pucher, svetlopišec.

(Sestavil dr. Fr. L.)

Kdo je bil Ivan Pucher? Mož, žal, preveč pozabljen po smrti, kakor je bil malo znan v življenju. Imel je pa duha, s katerim bi si bil v ugodnejših razmerah pridobil svetovno slavo. Če povem, da je bil naš rojak, Slovenec, umetnik, da je v fotografiji vsaj nekaj stvari gotovo izumil, opravičil sem dovolj mali spis, ki ga posvečujem «Dom in Svet» njegovemu spominu.

Kolikor se spominjam, pravil mi je pokojni župnik Arhar v Repnjah pred petimi leti kot posebno znamenitost to, da je Pucher poskušal izdelovati fotografije z žveplom, in da je zaradi tega v njegovem stanovanju vedno smrdelo, še dolgo potem, ko je šel drugam in so njegove sobe prebelili. Arhar je Pucherja dobro poznal, bil je pred njim kapelan v Cerkljah.

Drugi, ki mi je pravil o možu in sicer pred tremi leti, bil je gospod G. Pirc. Povedal mi je, da raziskuje o pokojniku, da je zvedel o svetinji z Londonske razstave, o neki diplomi in drugih stvareh, katere je dobil v roke rajni Dežman, a so potem nekam izginile. Prosil sem ga takrat, naj bi objavil v «Dom in Svet»-u, kar bi dognal, kar je on tudi prijazno obljubil. Kmalu potem dobim od g. Kačarja fotografijo, o kateri sem pisal malo poprej. Ljubljanski muzej je hranil par njegovih stvari, a lani je dobil od gospé Polčeve, Pucherjeve sestre, jedno pismo, barvano risbo, fotografijo na steklo in slovensko pesem. To je napotilo muzejskega variha, gospoda Müllnerja, da je natančneje pozvedoval o pokojniku. Kar je zvedel, priobčil je s Pucherjevo sliko vred v 1. številki t. l. svojega časopisa «Argo». Ta objava bode menda še bolj spravila v tir raziskovanje o znamenitem možu.

Pisatelju teh vrstic je res v srcu želja, da bi se kaj več zvedelo o pokojniku, in ni težko umeti, zakaj. Ne samo, da je bil duhovnik in navzlic dolžnostim svojega stanja deloval za vedo in umetnost, bil je tudi prvi kranjski «amateur-fotograf», to je fotograf iz ljubezni do lepe te umetnosti; poleg tega je bil velik prijatelj umetnosti. Ko bi še živel Pucher, mislim, da bi bil našemu listu vnet podpornik in sotrudnik.

Glavne podatke o Pucherju sem doslej posnel po teh-le virih: Iv. Lavrenčič, «Zgodovina cerkljanske fare», str. 110; A. Müllner «Argo» 1893, str. 1 in 3; «Sitzungsberichte der mathematisch-naturwissenschaftlichen Classe der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften» VI. B. (1851), str. 43—46, kjer popisuje svojo iznajdbo, kako se narejajo z žveplom prozorne fotograficne slike na steklo; Matija Koželj, slikar v Kamniku: pismeno in ustno poročilo o Pucherju, katerega je dobro poznal in s katerim je mnogo občeval; g. M. Koželj mi je na ogled poslal jedno fotografijo na papir, fotografijo na steklo in risbo s kredo na papir; gosp. Polec, sodnik v Kamniku: fotografijo na steklo, ki kaže Pucherja samega in po kateri je g. Koželj narisal portret za naš list. Ker se ga on spominja še dobro, kakšen je bil po obrazu, zanesljiva je njegova slika. Objavimo jo kmalu.

(Dalje.)